

การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนว

ยุคโลกพลิกผัน*

A STUDY OF THE COMPONENTS OF COUNSELING COMPETENCIES FOR GUIDANCE TEACHERS IN VUCA WORLD*

อภิชาติ มุกดาม่วง**

(วันที่รับบทความ: 27 พฤศจิกายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 22 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 10 มีนาคม 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน 2) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาลักษณะสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน จำนวน 10 คน และครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจำนวนทั้งสิ้น 266 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนว และแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) สมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ความรู้ในการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา ทักษะจิตต่อการให้คำปรึกษา และคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา 2) สำหรับโมเดลการวัด องค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษามีค่าความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=0.19$, $df=1$, $p=.66$, $GFI=1.00$, $AGFI=1.00$, $CFI=1.00$, $RMSEA=0.00$, $SRMR=0.00$) โดยโมเดลการวัดมีค่าอำนาจการประกอบดังนี้ คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา มีอำนาจการประกอบสูงที่สุด เท่ากับ 0.81 รองลงมา คือ ทักษะจิตต่อการให้คำปรึกษา (0.79) ทักษะการให้คำปรึกษา (0.78) และความรู้ในการให้คำปรึกษา (0.34) ตามลำดับ

คำสำคัญ: สมรรถนะการให้คำปรึกษา , ยุคโลกพลิกผัน , ครูแนะแนว

* บทความวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

**คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ Email, Apichat108@sskru.ac.th

A STUDY OF THE COMPONENTS OF COUNSELING COMPETENCIES FOR GUIDANCE TEACHERS IN VUCA WORLD *

APICHAT MOOKDAMUANG **

(Received: November 27, 2023; Revised: February 22, 2024; Accepted: March 10, 2024)

ABSTRACT

The aims of this research were 1) to study the components of counseling competencies for guidance teachers in the VUCA world and 2) to examine the consistency between the model of the components of counseling competencies for guidance teachers in the VUCA world developed by the researcher with empirical data. The research informants consisted of a group of 10 interview respondents to study the characteristics of counseling competencies for guidance counselors in the VUCA world and guidance teachers in secondary schools under the Office of the Basic Education Commission, academic year 2021, totaling 266 persons in the lower northeastern provinces obtained through multi-stage random sampling, used in confirmatory factor analysis. The research instruments were an interview questionnaire regarding counseling competencies for guidance teachers and a questionnaire for counseling competencies for guidance teachers, with a reliability value of 0.86. The research findings were as follows: 1) counseling competencies for guidance counselors in the VUCA world consisted of 4 components: knowledge in counseling, skills in counseling, attitude towards counseling, and characteristics of being a counselor, and 2) as for the measurement model, counseling competency components were consistent with empirical data ($\chi^2=0.19$, $df=1$, $p=.66$, $GFI=1.00$, $AGFI=1.00$, $CFI=1.00$, $RMSEA=0.00$, $SRMR=0.00$). The measurement model had the following component weight values: qualifications of being a consultant had the highest component weight value of 0.81, followed by attitude towards counseling (0.79), counseling skills (0.78), and knowledge in counseling (0.34), respectively.

Keywords: Counseling Competencies, VUCA World, Guidance Teachers

* Research Article, Faculty of Education, Sisaket Rajabhat University

**Education, Sisaket Rajabhat University, (Corresponding Author) Email: apichat108@sskru.ac.th

บทนำ

ในช่วงระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมาสังคมโลกต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วฉับพลัน ทั้งปัญหาจากสภาวะภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การแพร่ระบาด COVID 19 ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก มนุษย์ต้องพยายามเอาตัวรอดและปรับตัวเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตในวิถีใหม่ ซึ่งเป็นการดำรงอยู่เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ซึ่ง VUCA ย่อมาจาก V คือ ความผันผวน (Volatility) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจมีความเสี่ยง สิ่งที่เกิดขึ้นไม่ตรงกับสิ่งที่เข้าใจมาก่อน และต้องมีการเริ่มต้นใหม่ทั้งหมดในรูปแบบที่ไม่เคยมีมาก่อน U คือ ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ไม่สามารถคาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตได้ และอาจจะเป็นสิ่งที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นอย่างกะทันหันไม่ทันตั้งตัว C คือ ความซับซ้อน (Complexity) ส่งผลต่อการตัดสินใจที่ผิดพลาดเพราะเหตุการณ์และวิธีการแก้ไขปัญหาไม่เป็นไปในรูปแบบเดิม A คือ ความคลุมเครือ (Ambiguity) ทำให้เกิดความสับสน การตีความผิดพลาดจากความเป็นจริง เกิดความลังเล สงสัยและไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างง่ายดาย (Bywater & Lewis, 2019)

สถานการณ์โลกยุคพลิกผันกระทบต่อทุกวงการในสังคมโลก เป็นต้นเหตุหลักในการเพิ่มระดับความซับซ้อนของกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไม่คาดคิดและส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Korsakova, 2020) มนุษย์จำเป็นต้องเรียนรู้และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ทักษะส่วนบุคคล และพัฒนาศักยภาพในตนเองอยู่เสมอ ทุกภาคส่วนต้องคิดหาวิธีแข่งขันในสภาพแวดล้อมสังคมโลก มีแผนกลยุทธ์ที่มีความยืดหยุ่น มีวิธีการดำเนินการเพื่อสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Waller, 2015) ซึ่งวงการการศึกษาก็ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งต่อผู้นำนโยบาย บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID 19 ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนได้รับผลกระทบอย่างมาก ทุกคนจึงต้องมีความพร้อม มีความคล่องตัวในการรับมือการเปลี่ยนแปลงนี้ ทั้งในด้านการเป็นผู้นำนโยบายรวมถึงบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน การสอน และการพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญในการทำงานของครู (Latif, 2020) ดังนั้นยุคโลกพลิกผันจึงเป็นจุดเปลี่ยนที่มีความท้าทายอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมและหลีกเลี่ยงไม่ได้เลยต่อแวดวงการศึกษา แนวคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ท้าทายต่อการเรียนรู้และพัฒนาครูผู้สอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูแนะแนวซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญซึ่งจะต้องปรับตัวและพัฒนาศักยภาพของตนเพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน (Indrawan & Lay, 2019)

งานแนะแนวและให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนเพื่อแก้ไขปัญหาแนะแนวทางให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทั้งในด้านการเรียน แก้ไขปัญหาด้านส่วนตัวและการเข้าสังคม และพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ซึ่งครูต้องมีความรู้ในการแนะแนว พัฒนาทัศนคติและแนวคิด ที่ถูกต้องต่อการแนะแนว สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และสมรรถนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวและการให้

คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียน (Lin & Chen, 2016) การมุ่งเน้นศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาจึงเป็นเป้าหมายหลักสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษาสำหรับครู สมาคมจิตวิทยาแนะแนวแห่งประเทศไทย (The Guidance Association of Thailand, 2020) สรุปรเกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนว ประกอบด้วย คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา กระบวนการและทักษะการให้คำปรึกษา การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การแนะแนวและวางแผนชีวิต สมาคมการให้คำปรึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา (American Counseling Association: ACA, 2018) กล่าวถึงสมรรถนะการให้คำปรึกษาเป็นสมรรถนะต่าง ๆ ที่บุคลากรการศึกษาที่มีบทบาทในการให้คำปรึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาในสมรรถนะหลัก 3 ด้าน คือ ทักษะการให้คำปรึกษา ความรู้การให้คำปรึกษาในหลากหลายวัฒนธรรม และการตระหนักรู้ นอกจากนี้สมาคมจิตวิทยาโรงเรียน ประเทศสหรัฐอเมริกา (The American School Counseling Association: ASCA, 2019) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะหลักในการให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักจิตวิทยาให้คำปรึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย สมรรถนะ 3 ด้าน คือ ความรู้การให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา และทัศนคติความเชื่อต่อการเป็นผู้ให้คำปรึกษา

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษามีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาในบริบทที่แตกต่างกัน อาตัม นิละไพจิตร (Neelapaljit, A, 2010) พัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยใช้กลุ่มฝึกอบรมและศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่ม พบว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มประกอบด้วย เจตคติต่อการให้คำปรึกษากลุ่ม การเป็นผู้นำกลุ่ม ความรู้การให้คำปรึกษากลุ่ม และทักษะการให้คำปรึกษากลุ่ม วิชายาและคณะ (Wijaya et al., 2018) ศึกษาสมรรถนะของครูแนะแนวและให้คำปรึกษาที่สำเร็จการศึกษาด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษา สรุปลสมรรถนะการให้คำปรึกษาในประเด็นต่างๆ คือ ความเข้าใจในปัญหา ความต้องการของผู้รับคำปรึกษา แนวคิดทฤษฎีการแนะแนวและให้คำปรึกษา การออกแบบโปรแกรมการแนะแนวและให้คำปรึกษา การประเมินการแนะแนวและการให้คำปรึกษา ความตระหนักรู้และปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณ และการทำวิจัยเกี่ยวกับการแนะแนวและให้คำปรึกษา เสดียวาติและคณะ (Setiyowati et al., 2019) ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษาสาขาจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษาพบว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษาประกอบด้วย สมรรถนะด้านความรู้ ทัศนคติในการให้คำปรึกษา ทักษะการสื่อสาร และความเข้าใจวัฒนธรรม ซึ่งสมรรถนะของครูแนะแนวให้คำปรึกษาเป็นความสามารถที่มีความจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูแนะแนวและให้คำปรึกษาเพื่อให้สามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ อินดรวานและเลย์ (Indrawan & Lay., 2019) ศึกษาสมรรถนะครูและครูผู้ให้คำปรึกษาในยุค 4.0 ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญต่อการพัฒนาครูให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม คือ สมรรถนะที่สำคัญในงาน สมรรถนะด้านความคิดสร้างสรรค์ สมรรถนะการสื่อสาร และ สมรรถนะการประสานความร่วมมือ การศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาจากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ

เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปแต่องค์ประกอบหลัก เช่น สมรรถนะด้านเจตคติ สมรรถนะด้านความรู้และทักษะการให้คำปรึกษายังคงเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อการให้คำปรึกษาแต่เนื่องด้วยสภาวะการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคพลิกผันที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อการเผชิญปัญหาของผู้เรียน การศึกษาสมรรถนะการให้คำปรึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญในการต่อยอดเพื่อพัฒนาครูแนะแนวซึ่งการพัฒนาตนเองของครูแนะแนวเพื่อเพิ่มสมรรถนะการให้คำปรึกษาถือเป็นกุญแจสำคัญในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคพลิกผัน

ดังนั้นการพัฒนาองค์ความรู้สมรรถนะการให้คำปรึกษาในการพัฒนางานแนะแนวและให้คำปรึกษาในบริบทสังคมไทยต้องมีการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกพลิกผันผู้วิจัยจึงมีความตระหนักในความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ตลอดจนนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวต่อไป

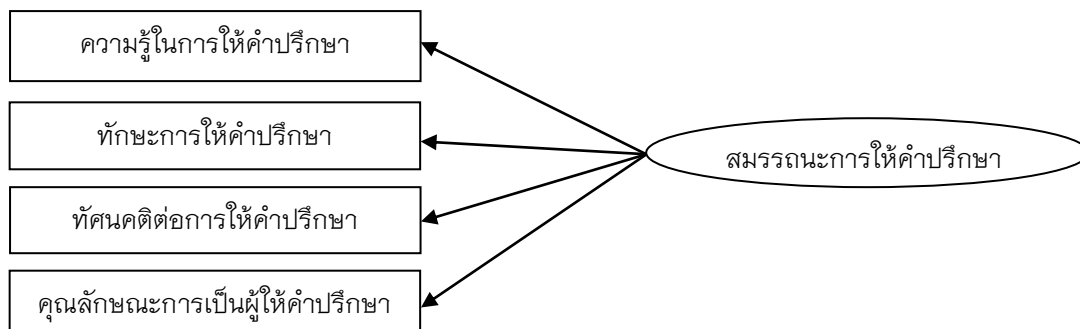
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานการวิจัย

โมเดลการวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี หมายเลขโครงการเลขที่ HE642045 มีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากร ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2564 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี จำนวน 402 โรงเรียน และมีครูแนะแนวทั้งสิ้น จำนวน 1,108 คน (Office of the Basic Education Commission, 2021)

ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาลักษณะองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน จำนวน 10 คน ได้แก่

- 1) ครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวในโรงเรียน และมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือปริญญาโททางจิตวิทยาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้คำปรึกษา จำนวน 4 คน
- 2) ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับผู้ให้คำปรึกษา ประธานชมรมครูแนะแนว และหัวหน้าศูนย์แนะแนว จำนวน 3 คน
- 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 3 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ได้แก่ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2564 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยการพิจารณาจากเกณฑ์การกำหนดตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบของแสรและคณะ (Hair et al, 2019) ที่กล่าวว่า ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบควรมีจำนวน 10-20 เท่าของเส้นพารามิเตอร์ ซึ่งงานวิจัยนี้มีเส้นพารามิเตอร์ จำนวน 8 เส้น ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม เป็นครูแนะแนว จำนวน 80-160 คน เพื่อชดเชยอัตราตอบกลับ ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลกับครูแนะแนวเพิ่ม จึงได้จำนวนทั้งสิ้น 266

2. เครื่องมือที่ใช้วิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษา

สำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน และแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังต่อไปนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน

2.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาเพื่อทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี นิยาม และองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน

2.1.2 สร้างข้อคำถามสำหรับแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีรูปแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured interview) และนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจำนวน 5 คน เป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามและให้คะแนนความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.1.3 นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาที่ได้ปรับแก้ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.2 แบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาเพื่อทราบถึงแนวคิด ทฤษฎี นิยาม และองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษา

2.2.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล มาพิจารณาประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อสรุปองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาในบริบทสังคมไทย

2.2.3 นำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยและจากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา จำนวน 5 คน วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.2.4 เขียนนิยามศัพท์เฉพาะสมรรถนะการให้คำปรึกษาและสร้างข้อคำถามสำหรับแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ซึ่งเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 39 ข้อ

2.2.5 นำแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนเป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะในแต่ละด้านเป็นรายข้อและให้คะแนนความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.2.6 ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำแบบวัดที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มครูแนะแนวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน ได้แบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.35 – 0.83 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

2.2.7 สร้างแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันด้วยแบบวัดออนไลน์ผ่านทาง Google Form

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันผ่านทาง Google Form ไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน มาดำเนินการวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงยืนยัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์

4.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4.3 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยรวมและรายด้านของแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษา โดยใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ของครอนบัค

4.4 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน

4.5 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลการวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีการประมาณค่าพารามิเตอร์ ด้วยวิธีการประมาณค่าความเป็นไปได้สูงสุด (Maximum Likelihood)

สรุปผลการวิจัย

สมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูยุคโลกพลิกผัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับผู้ให้คำปรึกษาเป็นครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวในโรงเรียนและมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโททางจิตวิทยาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้คำปรึกษาจำนวน 4 คน ผู้แทนองค์การวิชาชีพผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับผู้ให้คำปรึกษา ประธานชมรมครูแนะแนว หัวหน้าศูนย์แนะแนว จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเชิงตรรกะกับผู้ทรงคุณวุฒิที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน สรุปผลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

สมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน หมายถึง ความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ และคุณลักษณะการเป็นครูผู้ให้คำปรึกษาที่มีอิทธิพลหลักต่อประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษา ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 4 ด้านดังต่อไปนี้

1. ความรู้ในการให้คำปรึกษา หมายถึง ความรู้พื้นฐานในทฤษฎีการให้คำปรึกษานักเรียน พัฒนาการผู้เรียนแต่ละวัย แนวคิดหลักธรรมชาติมนุษย์ตามทฤษฎีจิตวิทยา ปัญหาสุขภาพจิต

2. ทักษะการให้คำปรึกษา หมายถึง ความสามารถของครูแนะแนว ในการใช้ทักษะพื้นฐาน ในการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ ทักษะการฟัง ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการสะท้อนความคิดความรู้สึก ทักษะการตีความ ทักษะการสรุปความ ทักษะ การเจียบ ทักษะการให้กำลังใจ และมีวิธีการรู้ขั้นตอนการให้คำปรึกษา สามารถเลือกใช้เทคนิคต่างๆตาม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. ทศนคติต่อการให้คำปรึกษา หมายถึง การตระหนักรู้ในตนเองด้านความคิด ความรู้สึกและ พฤติกรรมของครูแนะแนวที่มีต่อการให้คำปรึกษานักเรียน โดยมีความเชื่อในกระบวนการ การให้คำปรึกษาเป็นวิธีที่จะช่วยเหลือนักเรียนได้

4. คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของครูแนะแนวในการเป็น ครูผู้ให้คำปรึกษา มีความตระหนักรู้ในตนเอง รับรู้และเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง จัดการอารมณ์ ตนเองได้ดีและแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่นทางความคิด แก้ไขสถานการณ์ เฉพาะหน้าได้ดี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือไว้วางใจ

การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน

ผู้วิจัยนำองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ซึ่ง ประกอบด้วย ความรู้ในการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา ทศนคติต่อการให้คำปรึกษา และ คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา มาทำการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และทำการ ตรวจสอบเมทริกซ์เอกลักษณะ โดยใช้สถิติทดสอบของบาร์ทเลท (Bartlett's Test) และหาค่าความ เพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (Measure of Sampling Adequacy: MSA) เพื่อ ตรวจสอบความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบมีมากเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ต่อไป ดังตาราง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลก พลิกผัน (n=266)

สมรรถนะการให้คำปรึกษา	M	S.D.	ระดับ
ความรู้ในการให้คำปรึกษา	3.66	1.42	มาก
ทักษะการให้คำปรึกษา	4.21	0.44	มาก
ทัศนคติต่อการให้คำปรึกษา	4.36	0.45	มาก
คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา	4.31	0.41	มาก
สมรรถนะการให้คำปรึกษาโดยรวม	4.13	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าครูแนะแนวยุคพลิกผันมีค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาโดยรวมเท่ากับ 4.13 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ทักษะการให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.36 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 รองลงมาคือ คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 ทักษะการให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.21 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 ส่วนความรู้ในการให้คำปรึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.66 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.42 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน (n=266)

องค์ประกอบ	ความรู้ในการให้คำปรึกษา	ทักษะการให้คำปรึกษา	ทัศนคติต่อการให้คำปรึกษา	คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา
ความรู้ในการให้คำปรึกษา	1.00			
ทักษะการให้คำปรึกษา	0.28*	1.00		
ทัศนคติต่อการให้คำปรึกษา	0.34*	0.62*	1.00	
คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา	0.26*	0.63*	0.64*	1.00

Bartlett's Test: $\chi^2 = 345.85$, df=6, p=.00, KMO=0.76

Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.74–0.86 *p<.05

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.26–0.64 ซึ่งทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการให้คำปรึกษากับคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.64 ส่วนความรู้ในการให้คำปรึกษากับคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.26

ส่วนผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคพลิกผันไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ แสดงว่า องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ (Bartlett's Test: $\chi^2 = 345.85$, df=6, p=.00) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ มีค่าไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy: KMO) เท่ากับ 0.76

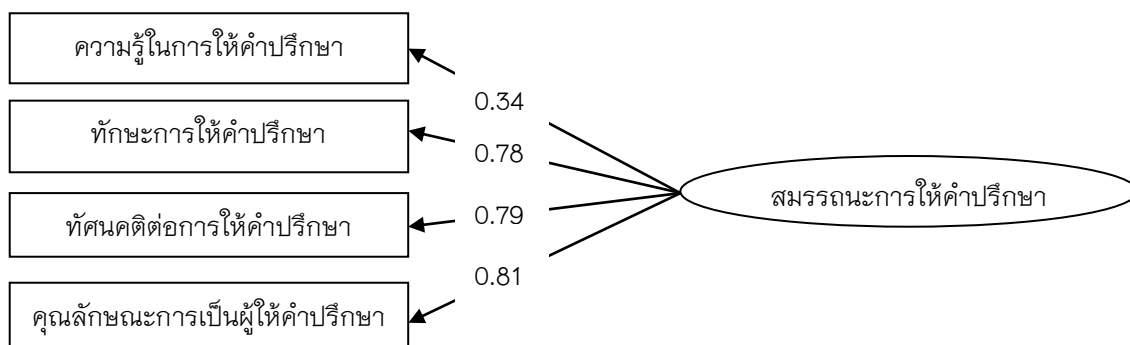
และความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (Measure of Sampling Adequacy: MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.74–0.86 แสดงว่า สมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไปได้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน (n=266)

สมรรถนะการให้คำปรึกษา	SC	SE	t	CR
ความรู้ในการให้คำปรึกษา	0.34	0.07	4.99*	0.11
ทักษะการให้คำปรึกษา	0.78	0.06	13.88*	0.61
ทัศนคติต่อการให้คำปรึกษา	0.79	0.06	14.04*	0.63
คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา	0.81	0.06	14.43*	0.66

$\chi^2=0.19$, $df=1$, $p=.66$, $GFI=1.00$, $AGFI=1.00$, $CFI=1.00$, $RMSEA=0.00$, $SRMR=0.00$, $*p<.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า โมเดลการวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=0.19$ $df=1$ $p=.66$ $GFI=1.00$ $AGFI=1.00$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.00$ $SRMR=0.00$) ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.34–0.81 ซึ่งทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.81 รองลงมาคือ ทัศนคติต่อการให้คำปรึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.79 ทักษะการให้คำปรึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.78 ส่วนความรู้ในการให้คำปรึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.34 ตามลำดับ

ภาพที่ 2 โมเดลการวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 0.19 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 1 ค่านัยสำคัญ

ทางสถิติ (p) เท่ากับ .66 จะเห็นได้ว่าค่าไค-สแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกับโมเดลการวัดของผู้วิจัย ดังที่ แฮร์และคณะ (Hair et al., 2019) ได้กล่าวไว้ว่า ค่าไค-สแควร์ ยิ่งมีค่าต่ำมากหรือยิ่งเข้าใกล้ศูนย์มากเท่าใดแสดงให้เห็นว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ พบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 และค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่ามากกว่า 0.95 แสดงให้เห็นว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมถึงการพิจารณาค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.00 และค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าที่ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับคำกล่าวของแฮร์และคณะ (Hair et al., 2019) ที่กล่าวว่าค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) และค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (SRMR) ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

โมเดลการวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน ประกอบไปด้วยองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน คือ ความรู้ในการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา ทศนคติต่อการให้คำปรึกษา และ คุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา สอดคล้องกับสมาคมจิตวิทยาโรงเรียน ประเทศสหรัฐอเมริกา (The American School Counseling Association: ASCA, 2019) ที่มิกล่าวถึงสมรรถนะการให้คำปรึกษาใช้สำหรับเป็นแนวทางสำหรับนักจิตวิทยาให้คำปรึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วยสมรรถนะที่จำเป็น 4 ด้าน คือ ความรู้การให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา ทศนคติในการให้คำปรึกษาและความเชื่อต่อการเป็นผู้ให้คำปรึกษา สอดคล้องกับการศึกษาสมรรถนะสำหรับผู้ให้คำปรึกษาของลิปป์ (Lipp, 2019) ที่กล่าวว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษาเป็นสมรรถนะที่เกิดจากการใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและมีทักษะการปฏิบัติให้คำปรึกษาที่ผ่านการฝึกฝน และการให้คุณค่ากับการปฏิบัติซึ่งเป็นความสามารถในตัวบุคคลที่จะประยุกต์ใช้องค์ประกอบในทุกๆด้านอย่างมีประสิทธิภาพและมีหลักจริยธรรม และสอดคล้องกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาของสมาคมการให้คำปรึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา (American Counseling Association: ACA, 2018) ที่ได้แบ่งสมรรถนะการให้คำปรึกษาออกเป็นสมรรถนะหลัก 3 ด้าน คือ ทักษะการให้คำปรึกษา ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในวัฒนธรรมที่หลากหลาย และการตระหนักรู้ ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนมุ่งเน้นให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการแนะแนวสามารถปฏิบัติตนทั้งในการทำงานและในการใช้ชีวิตส่วนบุคคล และการศึกษาพัฒนาสมรรถนะให้คำปรึกษาของ กรรณิการ์ คำดี (Kamdee, K., 2021) ที่พัฒนาสมรรถนะด้านการใช้สื่อและทักษะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุค 4.0 ด้วยการฝึกอบรมพบว่าสมรรถนะด้านทักษะการให้คำปรึกษาเพิ่มสูงขึ้นหลังเข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้การศึกษาของพัชรภาภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และคณะ (Srisawat, P.

et al., 2022) ศึกษาและเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวประกอบด้วยสมรรถนะการให้คำปรึกษา 4 ด้านความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เจตคติต่อการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา และคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษา พัฒนาด้วยนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้พบว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษาสูงขึ้นหลังจากการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษาวิเคราะห์ค่ามาตรฐานน้ำหนักองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักสูงสุดคือ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา ผลการศึกษามีความแตกต่างไปจากการศึกษาของอาตัม นิละไพจิตร (Neelapaljit, A, 2010) ซึ่งพบว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านทักษะการให้คำปรึกษามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด และการศึกษาสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของสุกัญญา สีหาโกชน (Seehapoch, S, 2017) พบว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ และด้านจรรยาบรรณ ซึ่งด้านความรู้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผลการวิจัยที่แตกต่างกันในบริบทและช่วงเวลาการศึกษาที่แตกต่างกัน เป็นผลกระทบมาจากปัจจัยของการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกพลิกผันที่ทำให้คนในสังคมปัจจุบันต้องเผชิญและรับมือกับสภาวะการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของ 19 ที่เกิดขึ้นอย่างเหนือการคาดเดามีความผันผวนไม่แน่นอน ส่งผลต่อการตัดสินใจที่ผิดพลาดในการแก้ไขปัญหาในชีวิต ทำให้เกิดรู้สึกไม่มั่นใจไม่สามารถปรับตัวในสถานการณ์ใหม่ ๆ และมีความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต ครูแนะแนวจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกพลิกผัน มีความสามารถแก้ไขปัญหา มีความยืดหยุ่นทางความคิด มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีทัศนคติเชิงบวก มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีจิตใจที่มีความพร้อมในการช่วยเหลือนักเรียน คุณลักษณะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะและทัศนคติที่จำเป็นสำหรับครูแนะแนวในยุคโลกพลิกผัน ซึ่งการให้ความหมายและเห็นคุณค่ากับการช่วยเหลือนักเรียนและการให้คุณค่าในงานที่ทำเป็นความสามารถและเป็นคุณลักษณะอันดับแรกที่สำคัญของครูแนะแนว สอดคล้องกับการศึกษาสมรรถนะการให้คำปรึกษาของนักให้คำปรึกษาของรามาสวามี (Ramaswamy, 2017) ที่สรุปแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่เห็นอกเห็นใจ เข้าใจธรรมชาติความเป็นมนุษย์ เข้าใจผู้รับคำปรึกษาอย่างลึกซึ้งไม่ตัดสิน และสามารถยอมผู้รับคำปรึกษามีทัศนคติเชิงบวกมีความพร้อมในการช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถ และสอดคล้องกับคุณลักษณะของครูแนะแนวของสมาคมจิตวิทยาโรงเรียนประเทศสหรัฐอเมริกา(The American School Counseling Association: ASCA, 2019) ที่มุ่งพัฒนาครูแนะแนวและให้คำปรึกษาในโรงเรียนที่สามารถช่วยเหลือผู้เรียน ให้ความสำคัญกับการมีสมรรถนะการให้คำปรึกษา มีทัศนคติ และความเชื่อในเชิงบวกต่อการเป็นผู้ให้คำปรึกษา เช่นเดียวกับเป้าหมายการส่งเสริมพัฒนาครูแนะแนวในประเทศไทยที่ครูแนะแนวจะต้องมีพื้นฐานเป็นนักแนะแนวที่มีคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี (The Guidance Association of Thailand, 2020) ซึ่งการเป็นครูแนะแนวที่มีคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียนและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมนั้นถือว่าครูแนะแนวได้พัฒนานตนเองในการทำงานและเป็นครูแนะแนวในยุคโลกพลิกผันอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันเป็นเครื่องมือที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบตามหลักการมีค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นจึงสามารถนำไปใช้เพื่อวัดสมรรถนะครูแนะแนว บุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา หรือนักศึกษาที่เรียนสาขาจิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษาได้

2. ควรมีการพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวในด้านคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความรู้ในการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา ทศนคติต่อการให้คำปรึกษา แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวควรจะพัฒนาทุกองค์ประกอบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษปัจจัยอื่น ๆ เช่น พฤติกรรมปัญหาของนักเรียน รูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครองนักเรียนที่อาจส่งผลต่อสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน เพื่อนำมาพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาในองค์ประกอบด้านคุณลักษณะการเป็นผู้ให้คำปรึกษา ความรู้ในการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา และทัศนคติต่อการให้คำปรึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับครูแนะแนวยุคโลกพลิกผัน

References

- American Psychological Association. (2018). American Counseling Association Advocacy Competencies. Retrieved from <https://www.counseling.org/>
- American School Counselor Association. (2019). *A Framework for School Counseling Programs*, (5thed). Alexandria, VA: American School Counselor Association Publications.
- Bywater, J., & Lewis, J. (2019). Leadership: What Competencies Does It Take to Remain Engaged as a Leader in VUCA world? *Assessment and Development Mater.* 11(3), 2–9
- Hair, J. F., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Black, W. C. (2019). *Multivariate Data Analysis* (8th ed.). England: Pearson Prentice Hall.
- Indrawan, P. A. & Lay, A. E. (2019). Guidance and Counseling Teachers' Competency Perspective the Era of Industrial Revolution 4.0. *International Journal of Innovation Creativity and Change.* 5(3).147–161
- Kamdee, K. (2021). Competency Development in Counseling for School Counseling in 4.0 Period. *KKU International Journal of Humanities and Social Sciences.* 11(2):99–115.

- Korsakova, T. V. (2020). Higher Education in VUCA_World: New Metaphor of University. *European Journal of Teacher Education*. 6(1), 93–100.
- Latif, S. (2020). Learning Agility among Educational Leaders: A VUCA Ready Leadership Competency. *Journal Pengurusan dan Kepimpinan Pendidikan*. 33(1), 105–116.
- Lin, Y. Chen, Y. H. (2016). Primary School Teachers' Guidance Role and Competencies in Taiwan. *International Journal of Education and Social Science*. 3(9), 76–80.
- Lipp, S. L. (2019). *The Effect of Case Conceptualization Training and Deliberate Practice Coaching on Counselor Competence*. [Dissertation Ph.D.]. Florida Atlantic University. Proquest.
- Neelapajjit, A. (2010). *A Study and Development of Group counseling Competency for Teacher of Islamic Schools*. [Dissertation Ed.D. Counseling Psychology]. Graduate School, Srinakharinwirot University.
- Office of the Basic Education Commission. (2021). *Educational statistics Academic year 2021*. Retrieved from <https://www.obec.go.th/>
- Ramaswamy, A. (2017). *Cultivating Multicultural Counseling Competence*. [Dissertation Ph.D. Counselor Education]. University of the Cumberland.
- Seehapoch, S. (2017). *A Study of Current Problems of Secondary School Counseling Service and the Competencies of Secondary School Counselor*. [Master Thesis's M.Ed. Research and Development on Human Potentials]. Graduate School, Srinakharinwirot University.
- Setiyowati, A. J., Pali, M., Wiyono, B. B., & Triyono, T. (2019). Structural Model of Counseling Competence. *Cakrawala Pendidikan*. 38(1): 45–62.
- Srisawat, P., Saen-ubol, K. Aeamtussana, T. Kambhu Na Ayudhaya, P., & Nawangsri, B. (2022). The Enhancement of Counseling Competencies for Students of Guidance Teacher Through Learning Management Innovation : Training. *Journal of Education Research Faculty of Education, Srinakharinwirot University*. 17(2):82–92.
- The Guidance Association of Thailand. (2020). *Training Course for Classroom Teachers to become Psychologists at Educational Institutions under the Office of the Education Commission*. the Guidance Association of Thailand.
- Waller, R. Lemoine, P. A., Mense, E. G. Garretson, J. G. (2019). Global Higher Education in a VUCA World: Concerns and Projections. *Journal of Education and Development*. 3(2):73–76.
- Wijaya, R. S. Husniah, W. Taherong, R. Nuryadin, C. Hanifa, L & Ichsani, N. (2018). Professional competency levels teacher guidance and counseling counselor school. *IOP Conference Series Earth and Environmental Science*. 235:012105.